

Un Tomb

Masquefa - Octubre 2004

LA 1ª REPÚBLICA A MASQUEFA (1873)

Amb l'abdicació d'Amadeu de Savoia (rei d'Espanya entre 1871-1873), l'onze de febrer de 1873, es proclama la primera república espanyola, sobrevinguda inesperadament, va tenir greus problemes per a consolidar-se degut a la desconfiança tant dels polítics com del poble, a més de les intervencions hostils dels grups autoritaris del país simultàniament ha d'afrontar la tercera guerra carlina iniciada en els mesos finals del regnat d'Amadeu I d'Espanya, el conflicte armat amb els carlins tindrà greus conseqüències per la hisenda pública dels municipis i per el pes que ha d'afrontar la població en forma de contribucions, sobretot en les zones del camp català on la causa carlina es fa forta com a reacció a les mesures anticlericals de la república. Republicans federals i internacionalistes n'assumiren el control al Principat, i la Diputació de Barcelona esdevingué govern a Catalunya.

Masquefa vivia aquests dies enmig d'un clima de crisis d'autoritat i d'enfrontament amb les partides carlines que voltaven per la zona, el dinou de febrer de l'any 1873, es proclama la 1ª República a Masquefa en un Ple municipal que aprova per unanimitat tres punts:

- 1er, " Que conste la expresa sumisión y adhesión del Ayuntamiento a la República proclamada por la Asamblea Nacional."
- 2on, " Que se haga en este termino municipal, oficial y publicamente la proclamación solemne de la República democrática federal, debiendo atender empero a las circunstancias que la población esta por causa de las partidas armadas que recorren el país"
- 3er, " que se traslade a la Diputación testimonio del acuerdo para el uso que sea conveniente."

"El presidente, en nombre del Ayuntamiento, proclamó en seguida la República democrática federal y los ciudadanos prorrumpieron con un espontáneo ¡ Viva la República !"

Masquefa tenia elements federals i internacionalistes, entre 1872 i 1873, el poble ja disposava d'una agrupació local adherida a la Federació Regional Espanyola de l'AIT, la primera internacional obrera de caire marxista, lligams familiars també vinculaven Masquefa amb membres de la resistència obrera i federal simbolitzada en les barricades que a Sarrià defensava Joan Martí i Torras, conegut com el "Xic de la Barraqueta" (1834-1909), aquest dirigent republicà nascut a Castellbisbal era fill de Pepeta Torras de Masquefa.

La presencia d'elements radicals del republicanisme anticlerical a Masquefa es demostren en una nota apareguda en el llibre de Baptisme IV de l'Arxiu de la Parròquia de Masquefa, el mossèn Miquel Badaló escriu el següent:

" Desde el día 2 de abril estuve ausente de la parroquia, las partidas que faltan hasta finir el 1873, se hallarán en Esparraguera, Hortons o en Hostalets. A los primeros de abril del indicado año fueron muchos los sacerdotes que tuvieron que abandonar las parroquias a causa de la persecución que se levantó contra los mismos, en cuyo número va comprendido el que suscribe.

Miquel Badaló, cura parroco. "

En mig d'aquest clima d'incertesa, la majoria de plens municipals de l'any 1873 no es varen pogué celebrar per no presentar-se la majoria dels regidors tot i així es varen celebrar dues consultes electorals, una el mes de maig per escollir Diputats a Corts constituents, l'altre el mes de juliol per escollir el primer Ajuntament república de

la història de Masquefa.

Per tal de facilitar la votació s'habilitaren tres cases com a col·legis electorals, la Casa de la Vila, la casa de Miquel Llobet del Serralet i la de Francesc Costa de la Beguda. El número d'electors era de 346 vilatans masculins majors de 21 anys, en canvi el número de votants només va ser de 36, gairebé un 90% dels electors es va abstenir de votar.

Durant tot el mes d'agost no es va anomenar el nou Ajuntament republicà per manca d'assistència de la majoria de regidors, finalment el 29 de setembre de 1873 es constitueix l'equip de govern amb els següents representants:

Alcalde: Josep Solias i Prat

Regidors:

Sadurní Martí i Solias

Isidre Martí i Torres

Francesc Bartomeu

Josep Mas i Matas

Sadurní Claramunt

Josep Galceran

Salvador Bonastre

La República desapareix pràcticament després del cop d'estat protagonitzat per al general Pavía el gener de 1874, el general Serrano presidirà un regim autoritari que il·legalitza els federals, prohibeix les associacions obreres, i comença a suprimir ajuntaments i diputacions republicanes.

El primer Ajuntament republicà de la història de Masquefa es destituït per ordre del governador civil el 20 de juliol de 1874.

Xavier Pérez Fornés

Fonts bibliogràfiques:

Resum dels actes de les sessions del plens municipals 1873-1874. **Biblioteca de Masquefa**

Llibre de baptismes IV (1871-1897). **A.P.M.**

Térmens i Graells, Miquel. Història de l'Anoia. Volum II